

بسمه تعالی

مقاله نویسی (استاد ابراهیمی)

چکیده مقاله . (چیستی و چگونگی و چکیده)

بیش از دو سوم چکیده ها استانداردهای لازم را ندارند .

قالب چکیده را با گزارش مقاله اشتباه می گیرند .

اولین گام: چیستی چکیده

گزارش اجرا و گزیده ای داده ها به وسیله افعال اسنادی نه پردازش برای آگاهی خواننده به محتوای مقاله . اطلاعات مقاله در قالب محتوایی آمده است عصاره آن باید بیاید .

اجزای مقاله عنوان های مقاله هم باید در حد یک یا دو خط ولی مهمتر از آن گزیده داده هاست که نتیجه و عصاره داده هاست . زیرا چکیده ارائه دهنده محتوای مقاله است و باید مخاطب با خواندن چکیده متوجه شود به چه دستاوردهایی دست پیدا کرده ایم . که اگر پسندید محتوای مقاله را هم دریافت و استفاده کند .

گزیده اطلاعات باید به وسیله افعال اسنادی بیاید .

بین من و تو چکیده در چه زمانی نوشته می شود زمانی که مقاله تمام شد و به سرانجام رسیده و همه محتوای مقاله نوشته شده و در آن حال چکیده نوشته می شود پس بنابراین گام آخر است و اشتباه است که بگوییم این ها پرداخته می شود و افعال پردازشی اشتباه است استفاده شود. فقط افعال اسنادی (است و نیست) . مثال: این مقاله دارای این اجزا و این مباحث است .

پس چکیده بیانگر این است که چه کارهایی انجام داده ایم نه اینکه خواهیم داد . هدف چکیده آگاهی خواننده به مقاله است .

اگر کسی به محتوای مقاله دسترسی ندارد با خواندن چکیده متوجه میشود آیا وارد مقاله شود و آن را برای خود انتخاب کند که بخواند و سودمند است یا خیر .

اگر خواننده به محتوای مقاله و اجزای مقاله و گزیده مقاله در چکیده دست پیدا نکند باید بسیار وقت بگذارد و کل مقاله را بخواند و در آخر هم متوجه شود که به درد شما نمی خورد .

۲۵۰ کلمه در نرم افزار word اگر صحبت کنیم به وسیله موس به ما نشان می دهد که ۲۵۰ کلمه است و تعداد کلمه ها در پایین گوشه سمت چپ نشان میدهد . پس چکیده حداکثر ۲۵۰ نهایتاً ۳۰۰ کلمه باید باشد .

چند گونگی چکیده (اقسام چکیده) :

- ۱- چکیده آغازین پیش از تدوین مقاله بیانگر نقشه کلی مقاله برای ارسال به همایش ها .
 - ۲- چکیده ی پایانی پس از تدوین مقاله بیانگر ساختار و محتوای نهایی مقاله برای خواننده .
- نوع اول که پیش از تدوین است بیانگر این است که من نویسنده چه کارهایی می خواهم انجام دهم افعال پردازش برخلاف چکیده ای اصلی با توجه به نوع اول اگر برای همین همایش ارسال شد مورد بررسی و تایید یا عدم تایید برای نوشتن مقاله یا ننوشتن آن است .
- مطلوب ما چکیده پایانی است بیانگر ساختار و محتوای مقاله است .
- ساختار مقاله چه عنوان هایی و چه فصولی آمده است. (تنها تفاوت مقاله و پایان نامه در اجمال و تفصیل است یک مقاله ۳۰ صفحه ای پایان نامه ۱۵۰ صفحه است).
- بنابراین اصول روش تحقیق پایان نامه به صورت دقیق در مقاله است. با این تفاوت که در پایان نامه فصول است ولی در مقاله تیتراست و عصاره فصل بیان می شود .
- پس چکیده مقاله نهایتاً ۳۰ صفحه ای نهایتاً ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه بشود و خواننده با خواندن ۲۵۰ کلمه اشراف اجمالی بر کل مقاله پیدا کند .

اقسام چکیده پایانی :

- ۱- چکیده موضوع نما راهنما (بیانگر عناوین اصلی و فرعی و فرعی تر مقاله).
- صرفاً موضوعاتی که در مقاله است در چکیده لیست می شود و کاری به دستاوردها ندارد .

ویژه کتاب نامه ها مقاله نامه ها: صرفاً می خواهد بگوید در مقاله چه عناوینی است راهنمای خواننده است بسته به محتوای درون مقاله (در واقع فهرست مقاله می شود چکیده موضوع نما).

۲- چکیده تمام نما یا فراگیر .

نشان دهنده نتایج فشرده همه مقاله ویژه مقالات و پایان نامه های علمی .

۳- چکیده ترکیبی ترکیبی از راهنما و تمام نما .

آن چیزی که مطلوب ماست این است که کلید های ترکیبی باشد و صرفاً راهنما نباشد زیرا فقط فهرست است و چکیده تمام نما صرفاً نتایج را می گوید و در مورد عناوین چیزی نمی گوید ولی ترکیبی به هر دو اشاره می کند .

این نوع چکیده آسیب می شود ممکن است خواننده مراجعه کند به چکیده باید بداند چه عناوینی و چه نتایجی به دست آمده است و بعد تصمیم می گیرد سراغ مقاله بیاید یا نیاید است (چکیده مطلوب ما چکیده ای ترکیبی است).

اجزای چکیده ترکیبی:

۱- اجمالی از اهمیت موضوع و تصریح به عنوان مقاله .

این خطر وجود دارد چکیده از عنوان مقاله فاصله بگیرد بنابراین در دو سطر اول چکیده اشاره مختصری به مقاله و سپس بلافاصله بیان کنیم عنوان مقاله چیست مثلاً رابطه توسل و شرک .

اول می گوئیم یکی از مسائل شیعه موضوع توسل و شرک است و این شبهه ای است از طرف اهل سنت . عنوان این مقاله رابطه توسل و شرک است.

اگر خواننده ای در حال خواندن چکیده بود ولی عنوان در اختیارش نبود با خواندن دو خط از چکیده سریع متوجه عنوان مقاله می شود .

۲- اشاره به روش تحقیق و شیوه داده آوری و داده پردازی .

روش تحقیق ما چیست و چگونه اطلاعات جمع آوری شده یعنی کتابخانه اینترنت سامانه و غیره و سپس از چه طریقی پردازش شده است .

در مقالات عمومی شیوه پردازش اطلاعات شیوه توصیفی و گزارشی است اما در مقالات تخصصی شیوه پردازش اطلاعات توصیفی و تحلیلی است که در رتبه بالایی هستند و نویسنده صاحب نظر است.

روش داده آوری، کتابخانه ای است ولی روش تحقیق ما فرق می کند یعنی از چه راهی به حقیقت می رسیم در ۹۰ درصد مقاله متاسفانه به اشتباه می نویسند کتابخانه ای .

آیا از طریق دانش های نقلی (مثل آیات روایات) آیا نقلی و برهانی و یا عرفی و عقلایی است مثل ادبیات عرب. ممکن است پزشکی یا مهندسی باشد می شود علوم تجربی .

بنابراین اگر مستند ما در مقاله روایات یا آیاتی یا تاریخ است دانش نقلی و شیوه می شود توصیفی گزارشی .

۳- اشاره گذرا به عناوین اصلی مقاله و زیر شاخه های آن باید اسنادی باشد در دوخط اشاره گذرا را داشته باشیم که این عناوین آمده است که خواننده بداند ساختار مقاله چیست . و عناوین اصلی و فرعی را بیان و سپس بیان فشرده نتایج یافته های مقاله .

۴- بیان فشرده نتایج و یافته ها و دستاوردهای تحقیق .

دیگر در اینجا عناوین نداریم و در حد ۴-۵ سطر فشرده نتایج و دستاورد ها را بیان می کنیم (دیگران چه گفتند و ما که گفتیم) برای نمونه: ویژگیهای حکومت مهدوی از منظر قرآن .

عنوان یک مقاله باشد همان مثالی که زده است دوخط . دوخط توضیح عنوان مقاله سپس روش شیوه .

در هر عنوانی که به نتیجه رسیده ایم باید فشرده نتایج و یافته و دستاوردها بیان شود . اجمالاً به اهمیت بحث حکومت آخرالزمان اشاره می کنیم . سپس روش مقاله که نقلی و میدانی است . و اطلاعات از طریق کتابخانه ای است و شیوه توصیفی است فعل (است) به کار رفته است و در پایان کار چکیده نوشته میشود و باید گفت در این مقاله چنین عناوینی ذکر شده است . پس فعل پردازشی استفاده نمی کنیم .

در چکیده نتایج و دستاوردهای به دست آمده را بیان می کنیم .

۵- گزارش واژگان کلیدی نه کلید واژه ها .

هدف از گزارش واژگان کلیدی برای آسان سازی دستیابی خوانندگان به محتوای مقاله .

یعنی خواننده این مقاله ها را پیدا کند و شخصی دنبال ویژگیهای حکومت مهدوی است پس باید واژگان کلیدی را پیدا کند که از طریق آنها به مقاله برسد .

پس واژگان کلیدی برای خواننده است ولی کلیدواژه برای خود محقق است . اگر در مقاله ای بعد از چکیده نوشت کلید واژه غلط است بلکه باید واژگان کلیدی بیاید .

کلید واژه برای نویسنده است. (واژه هایی هستند در عنوان مقاله که در حکم کلید منابع مختلف را باز می کند که بتوانیم مقاله را بنویسیم) .

مثال: در عنوان مقاله ویژگی های حکومت مهدوی . واژگان کلیدی عبارتند از: ویژگی، حکومت، مهدویت. با کمک این کلید واژه ها منابع را سرچ و آیات و روایات را سرچ میکنیم و باید در مقاله آنها را تعریف کنیم .

اما واژگان کلیدی برای خواننده است که بعدا می خواهد به مقاله برسد اگر وارد جستجوی مقالات در اینترنت یا سایتها شویم اگر تیک واژگان کلیدی را علامت بزنید کمک می کند که مقاله را پیدا کنیم ممکن است در عنوان باشد ولی در کلید واژه نباشد .

مثال :عنوان ؛ویژگی های امام معصوم از منظر آیات و روایات .

کلیدواژه های این عنوان:ویژگی ،امام معصوم. در مفهوم شناسی هم معنای لغوی و هم معنای اصطلاحی هر دو را باید بنویسیم .

اما وقتی تمام شد و چکیده در حال نوشتن بود و خواستیم واژگان کلیدی بنویسیم باید ببینیم چه کلمات در مقاله پرتکرار بوده است .

شما آیات و روایات را بررسی کردید و علم لدنی و عصمت و ولایت تکوینی امام معصوم این سه ویژگی مهم برای امام معصوم پیدا شده است . این سه می شود واژگان کلیدی در عنوان ما نبود ولی در محتوای مقاله هم عصمت و ولایت تکوینی و علم لدنی پرداخته شده است .

(کلید واژه نویسنده در آغاز مقاله یا پایان نامه در بخش مفهوم شناسی نوشته می شود .

ولی واژگان کلیدی پایان کار در چکیده آورده می شود پر تکرار و مهم در طول مقاله از طریق سرچ این کلمات خوانندگان می توانند به مقاله ما دسترسی پیدا کنند).

مثال: واژگان کلیدی مقاله ویژگی حکومت مهدوی از منظر آیات: حاکمیت امنیت، حاکمیت توحید، جهانی بودن.

اگر کسی سالها بعد خواست در مورد جهانی بودن حکومت مهدوی مقاله بنویسد از طریق سرچ واژگان کلیدی مقاله ما می تواند به مقاله ما دسترسی پیدا کند .

چگونگی چکیده نویسی :

۱- مطالعه و بازخوانی متن نهایی و شناسایی هسته و پوسته .

زمانی که مقاله تمام شد و مثلا ۳۰ صفحه نوشته اید اولین گام این است که خودتان به عنوان ارزیاب و مشتری، مطالب را از اول تا آخر بخوانید قطعا متوجه خواهید شد .

بعضی از مطالب اصلی است و یکسری پوسته و حاشیه است شما باید مطالب اصلی را شناسایی کنید و حاشیه‌ها را جدا کنید و گوشت لخم مقاله را به دست آورید که شنونده با شنیدن عنوان مقاله انتظار دارد بشنود .

ممکن است ۱۰ صفحه تا ۱۵ صفحه شود ممکن است جملات کلیدی بنیادی در این مقاله باشد این جملات را علامت بزنید ممکن است پنج تا شش جمله کلیدی پیدا کنید حالا باید میان این جملات پیوند برقرار کنید که بشود چکیده خوب و گویای مطالب مقاله .

اگر با خواندن چکیده به محتوای مقاله و عناوین آن برسید و درک و شناخت درستی از دستاوردهای مقاله را به دست آورید این چکیده خوب است .

۲- تمرکز بر هسته و نشانه گذاری جملات کلیدی و بنیادین .

۳- ایجاد انسجام و پیوند میان جملات کلیدی و بنیادین .

مقدمه مقاله :

ممکن است به جای مقدمه بگویند درآمد یا بگویند طرح مسئله ولی باید محتوای مقدمه درست باشد و کامل باشد و درست نوشته شود اسمش فرقی نمیکنند (استانداردهای لازم را باید داشته باشد).

بستر مقدمه این است که پیش از ورود به بحث اصلی باید مباحثی عنوان شود. در پایان نامه، فصل مقدماتی می آید همین فصل ۳۰ صفحه ای پایان نامه در دو تا سه صفحه در مقاله می آید.

فصل کلیات پایان نامه در مقاله بدون تیک خوردن بیان مسئله ضرورت اهمیت و اهداف پیشینه و غیره می آید این تیتراها در مقاله نمی آید در ۲ تا ۳ صفحه به صورت فشرده ذکر می شود.

چیستی مقدمه:

معرفی موضوع مقاله و ارائه اطلاعات کلی درباره آن.

اجزای مقدمه:

۱- بیان مسئله و قلمرو آن ۷ تا ۸ سطر.

الف) بیان معلومات (یعنی: چه چیزی در مورد عنوان می دانید)

ب) بیان مجهولات (یعنی: چه چیزی در مورد عنوان نمی دانید)

در مورد هر موضوعی یکسری اطلاعات داریم و یک سری اطلاعات نداریم.

ج) بیان معلومات: شناسایی کلید واژه هایی در عنوان مقاله و تعریف آنها.

د) بیان مجهولات: پرسشهای محقق درباره ابعاد مجهول موضوع با تکیه بر کلید واژه کانونی در عنوان مقاله.

در چکیده گفتیم کلید واژه های عنوان مقاله «ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن کریم» میشود: ویژگی ها - حکومت - مهدوی - از منظر قرآن کریم.

معنای این کلید واژه ها مشخص است.

ما می دانیم که حضرت مهدی است که ظهور خواهد کرد و حکومتی را تشکیل خواهد داد و می دانستیم که در قرآن هم به این قضیه اشاره شده است همین جملات تقریباً دو سه خط است این می شود بیان معلومات ما نسبت به این موضوع .

خواننده توقع دارد پنج تا شش ویژگی را پیدا کرده با توجه به قرآن و بیان کنیم، ولی ما نمی دانیم این ویژگی ها را از قرآن استخراج می کنیم و بیان می کنیم، این می شود ادامه بیان مسئله همین دو سه خط. خواننده بداند سوال ما چیست و به دنبال چه هستیم. سوالات ما در مقدمه خود را نشان می دهد ولی تیر نمی خورد سوالاتی که مد نظر ماست و قصد پاسخگویی به آن را داریم در مقدمه می آید .

بیان ضرورت و اهمیت :

در مقاله تیر نمی خورد وقتی ۵ تا ۶ خط در مورد معلومات و مجهولات نوشتیم یکی دو سطر در مورد اهمیت و ضرورت مینویسیم .

اقسام ضرورت و اهمیت :

۱) ضرورت و اهمیت اصل مسئله تحقیق .

۲) ضرورت و اهمیت تحقیق از سوی محقق .

ما با دومی کار داریم نه اولی زیرا اولی بدنه مقاله است .

چرا می محقق این عنوان را انتخاب کردیم چه اخلاق و کاستی در خرد و یا جامعه احساس کردیم که سراغ موضوع رفتیم این می شود ضرورت و اهمیت در حد دو تا سه خط .

ضرورت و اهمیت : بیان ادله عقلی و نقلی و آثار و برکات مسئله دقیق مورد اول . (ولی ضرورت و اهمیت محقق و پژوهشگر است که اهمیت دارد) .

چرا من رفتم ویژگیهای حکومت مهدوی از منظر قرآن را انتخاب کردم . در ضرورت اصل تحقیق به چرایی می رسیم مثال: نماز شب مستحب است ضرورت دارد . چرا نماز شب مستحب است چون در آیات و روایات اشاره شده دلیل نقلی یا چون آثار و برکات دارد .

بنابراین جای ضرورت و اهمیت مسئله دقیق در مقدمه نیست بلکه در بدنه مقاله است .

اما ضرورت و اهمیت که در مقدمه می آید این است که چرا محقق آن را انتخاب کرده است .

مقدمه (پیشینه شناسی):

خواننده بداند آیا بقیه هم کاری کردند پس چرا شما آن را انتخاب کردید؟ در حد نیم صفحه باید اشاره کنیم ولی تیپ نمیخورد باید بگوییم مثلا سه تا چهار مقاله کتاب در مورد این موضوع نوشته شده است و خواننده باید قضاوت کند این تکراری نیست . تعریف پیشینه بررسی سرگذشت موضوع برای دریافت مجوز ورود به تحقیق . محقق حق ندارد وارد نوشتن مقاله شود مگر سرگذشت آن را مشخص کرده باشد . این موضوع کی به دنیا آمده و کی پژوهش شده . (این که موضوع کی به دنیا آمده به این کاری نداریم . بلکه به این کار داریم که چه مقالاتی و چه کتابهایی در مورد آن نوشته شده است .)

اقسام پیشینه :

- (۱) پیشینه پیدایی موضوع آشنایی با تاریخچه و سرگذشت تکوینی موضوع .
- (۲) پیشینه پژوهشی مسئله شناسایی پژوهش های انجام شده در باره ی موضوع .
اولی اهمیت ندارد دومی است که اهمیت دارد .

اقسام پیشینه پژوهشی:

- (۱) پیشینه اعم (فرارشته ای)
فرهنگ نامه ها دانشنامه ها و دائره المعارف ها کتابشناسی های عمومی .
- (۲) پیشینه عام (رشته ای)
منابع جامع همه موضوعات در رشته ای خاص .
- (۳) پیشینه خاص (گرایش کلی)
منابع عمومی مرتبط با موضوع تحقیق این مهم است .
- (۴) پیشینه اخص (گرایش تخصصی)

منابع همنام با موضوع تحقیق دقیقاً موضوع ماست و از طریق پیشینه خاص و اخص می توانیم مجوز ورود به انتخاب مقاله را پیدا کنیم . پس نتیجه نهایی این که در پیشینه مقاله چهار تا پنج خط در مورد پیشینه خاص صحبت می کنیم و در پانوشت ارجاع می دهیم فقط پیشینه خاص اگر اخص بود هم اضافه میکنیم .

آنچه که در مقاله مهم است پیشینه خاص و از آن مهمتر اخص است .

ممکن است یک مقاله پیدا کنیم در مورد موضوع ولی این مطلب و عنوان ما نباشد میشود خاص .

ولی ممکن است مقاله یا کتاب یا پایان نامه پیدا کنیم که دقیقاً عنوان مقاله ما را دارد پیشینه اخص .

پس نتیجه می گیریم در پیشینه که در مقدمه می آید ۴ تا ۵ خط در مورد پیشینه خاص و اخص بنویسیم .

و آدرس مقالات یا کتاب را در پانویس بنویسیم پیشینه خاص و اخص .

در پایان نامه باید توضیح دهیم که نویسنده نوشته در مقاله یا کتاب ولی در مقاله نویسی اشاره کوتاهی به عنوان مقاله و کتاب و نویسنده و چاپ و غیره داریم .

ادبیات و مفاهیم تحقیق:

هنوز وارد بدنه اصلی مقاله نشدیم .

ادبیات تحقیق بیان چارچوب نظری موضوع تحقیق اگر نیم نگاهی به پایان نامه داشته باشیم متوجه میشویم قبل از تعریف مفاهیم و... چارچوب نظری موضوع تحقیق است .

*عناصر ادبیات تحقیق: ۱- بیان فریضه های تحقیق . ۲- بیان اهداف و فواید تحقیق . ۳- تعیین روش تحقیق .

فریضه های تحقیق قبل از نوشتن مقاله است و اینکه در مقاله به دنبال چه هستیم .

مثال: ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن کریم .

ویژگی ها ← اثباتی: می دانیم یا نمی دانیم — ممکن است یه سری اطلاعات رخ نمایی کرده باشد: اینها می شود فریضه ها .

ویژگی های سلبی ← پاسخ های اجمالی به مبهمات خودمان می دهیم این پاسخ ها بی ارزش نیست بلکه مقدماتی ممکن است مطالعه کرده باشیم و نتیجه مطالعه ما باشد .

- فرضیه ها را می گوئیم بر اساس مطالعات آغازین ممکن است این ویژگی ها از ویژگی های ایجابی حکومت و این ویژگی ها از ویژگی های سلبی حکومت مهدوی باشد . (بدون تیر و برجستگی در قالب ادبیات تحقیق ۲ تا ۳ خط توضیح می دهیم .)

ادبیات تحقیق جزء عناصر اصلی یک مقاله نیست ، توصیه می شود قبل از مفهوم شناسی آورده شود .
روش تحقیق : همان مبحثی که در چکیده گفته شد. راه رسیدن به مطلب چیست؟ آیات و روایات و ...
حق نداریم بنویسیم کتابخانه ای روش گردآوری است .

اقسام روش تحقیق:

بر اساس منابع کشف حقیقت و دستیابی به آن ؛ عقل و اندیشه تاریخ و زبان و گفتار تجربه .

- عنوان، چکیده، مقدمه ، ادبیات و مفاهیم تحقیق، حکم مقدمه ی مقاله را دارند .

۱) روش عقلی و تحلیلی فلسفی و عقلی .

۲) روش نقلی و تاریخی .

۳) نقدی و وحیانی .

۴) روش ادبی و زبان شناختی .

۵) روش تجربی و عملی پزشکی و مهندسی .

گزینه ۲ و ۳ بیشتر در حوزه علمیه و آموزه های اسلامی این دو روش است .

مفاهیم تحقیق :

۱- چستی شناسی مفهومی لغوی کلیدواژه های عنوان .

واژه شناسی: بیان کار برد های عرف خاص و عام و توجه به واژگان مترادف و متضاد. مثال: ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن کریم . (واژه ها را در اصطلاحی و قرآنی و غیره بررسی می کنیم و در لغت هم باید بررسی کنیم) .

اصطلاح شناسی: بیان تعریف های اصطلاحی و قراردادی در دانش های مختلف .

۲- گونه و گستره شناسی کلید واژه های عنوان .

دسته بندی های طولی و عرضی اقسام و مراتب .

مثال: ویژگی و حکومت و غیره باید اقسام شان را مشخص کنیم یا مراتب شان را مشخص کنیم . (در مثال ویژگی حکومت مهدوی از منظر قرآن کریم) .

پس اگر کلید واژه ها قابلیت تقسیم و مراتب را داشت باید اشاره کنیم .

بحث ها و یافته ها (بدنه اصلی مقاله)

ممکن است بعضی کلید واژه ها با واژگان کلیدی یکی شود این اشکالی ندارد ولی واژگان کلیدی هیچ وقت کلید واژه ها نمی شود این مهم است کلید واژه می تواند واژگان کلیدی باشد .

فرضیات در روش های نقلی و وحیانی نباید باشد ولی متاسفانه وارد ادبیات ما شد زیرا در مورد علوم تجربی است که روش آزمون و خطا است ولی خوب متاسفانه وجود دارد و وارد ادبیات ما شده است. اگر موضوعی پزشکی باشد در عین حال از قرآن و روایات باشد روش تحقیق ترکیبی می شود از نقلی و وحیانی و علمی تجربی (هم نگاه قرآنی هم پزشکی و تجربی) .

*اهداف و فواید:

زمانی که مقاله نوشته اید هدف محسوب می شود اما وقتی که نوشتید و تمام شد می شود فایده پس فایده و هدف یکی است ولی یکی قبل از نوشتن و دیگری بعد از نوشتن .

ممکن است در پایان مقاله یکسری از فرضیه ها تأیید یا تکمیل شود یا رد شود .

مثلاً: در مورد ویژگی های حکومت مهدوی ممکن است بعضی ویژگی ها را در پایان مقاله متوجه شویم جزء ویژگیهای حکومت مهدوی نبوده است .

بحث ها و یافته ها (بدنه اصلی مقاله) :

مواد خامی که محقق جمع کرده در قالب چند عنوان ← بحث ها و یافته ها .

الف. بحث ها و یافته ها: داده پردازی و تدوین بدنه مقاله با پاسخ تفصیلی به پرسش های فرعی .

پاسخ دادن به پرسش های فرعی: پرسش های فرعی و اصلی همانطور که در پایان نامه است در مقاله هم هست ولی در پایان نامه تیتراژ می شود ولی در مقاله دیده نمی شود .

– پرسش چه است؟ پرسش فرعی / پرسش اصلی .

ب. مراحل فرآوری بدنه مقاله:

(۱) پرسش سازی (اصلی و فرعی) و طراحی هندسه پژوهش بر پایه پرسش های فرعی نخستین گام که بتوانیم بدن مقاله را خرد کنیم در قالب عناوین پرسش های فرعی و اصلی را باید طرح کنیم .

(۲) منبع یابی و تهیه پرونده پژوهشی با مطالعه اکتشافی در منابع شناسایی شده و استخراج عناوین مرتبط

پرونده پژوهشی همان فیش نویسی است . مراجعه به منابع مختلف و عناوین مختلف که مرتبط با موضوع است را استخراج کنیم .

(۳) داده پردازی و تهیه پرونده علمی و دسته بندی مطالب بر اساس نقشه مهندسی پژوهشی با مطالعه متنی پرونده علمی را که به دست آورده اید با مطالعه متنی باید دسته بندی کنیم .

(مطالعه اکتشافی: انتخاب منابع همراه با اسم نویسنده .)

(۴) تدوین و نگارش بر پایه نقشه مهندسی پژوهش .

مهمترین رسالت ما این است که از سوال اصلی سوالات فرعی درستی استخراج کنیم و بر اساس سوالات فرعی به دنبال منابع و مطالب مرتبط و عناوین بگردیم و استخراج کنیم .

اقسام سوال (به لحاظ ارزش علمی):

اگر سوال اصلی و سوالات فرعی ما درست باشد بدنه مقاله صحیح خواهد شد .

۱ سوال اصلی :

عنوان مقاله در قالب ساختار پرسشی که نیازمند پاسخ تفصیلی و تحلیلی است. سوال اصلی را نمی توان یک باره پاسخ داد بلکه باید به چند سوال فرعی تجزیه شود و به تدریج آن را پاسخ گفت .

پس باید سوال اصلی به گونه ای طرح شود که جوابش بله یا خیر نباشد بلکه به تفصیل باید پاسخ داد.

مثال: ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن کریم .

اشتباه در طرح سوال اصلی به اینگونه: آیا از نظر قرآن حکومت مهدوی ویژگی هایی دارد جواب می دهیم، بله نیاز به پاسخ ندارد، این یک سوال اصلی اشتباه است .

سوال درست از منظر قرآن کریم ویژگی های حکومت مهدوی چیست یا کدام است نمی توان با بله پاسخ داد بلکه باید به تفصیل پاسخ داد .

پس دقیقاً عنوان مقاله یا پایان نامه در سوال اصلی می آید که به تفصیل باید پاسخ داد .

سوال اصلی را نمی توان یک باره پاسخ داد هنر یک محقق این است که سوال اصلی را به چند سوال فرعی تقسیم کند و به هر کدام جداگانه پاسخ دهد پس اگر سوال اصلی را تبدیل کردیم به سه سوال فرعی پاسخگویی به سه سوال جواب سوال اصلی است زیرا ما نمی خواهیم پشت سر هم مطلب بنویسیم بلکه مقاله ساختار بندی می شود .

۲ سوالات فرعی .

پرسش هایی که از دل سوال اصلی بیرون می آیند و پاسخ به هر یک از آنها بخشی از پاسخ به سوال اصلی است . این سوالات ساختار مقاله را شکل می دهند و همان عناوین مهم در بدنه اصلی مقاله هستند .

مثال ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن .

چند مدل ویژگی تعریف می کنیم .

بنابراین سوالات ساختار مقاله را تشکیل می دهند .

راهکارهای تجزیه سوال اصلی به سوالات فرعی

اولین راهکار شناسایی کلید واژه هایی در سوال اصلی .

کلید واژه ها کلمات کلیدی در عنوان مقاله است که خود عنوان تبدیل به سوال اصلی شد پس به سوال اصلی مراجعه و کلید واژه ها را استخراج می کنیم .

مثال ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن .

کلید واژه ها : ویژگی - حکومت - مهدوی . (از منظر قرآن کلید واژه نیست زیرا منبع است).

کلید واژه ها که بار معنایی خاص دارند شناسایی می کنیم .

۲ توجه به دسته بندی افقی (اقسام) کلید واژه ها .

۳ توجه به دسته بندی عمودی (مراتب) کلید واژه ها .

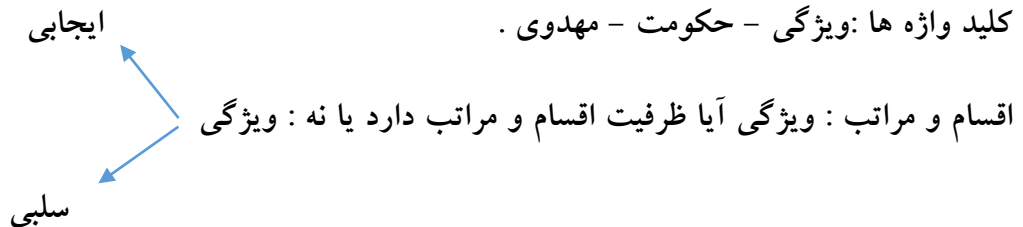
اقسام قابلیت تداخل ندارند .

زمانی که می گوید انسان یا دانا است یا نادان است این دو قسم متباین است و تداخل ندارند ولی زمانی که می گوید انسان دانا است یا دانا تر اینها اشتراک و تداخل دارند: این می شود مراتب انسان .

باید به دسته بندی های افقی و عمودی کلید واژه ها توجه کنید باید اقسام و مراتب کلید واژه ها را در نظر بگیریم با توجه به اقسام و مراتب کلید واژه ها سوالات فرعی را استخراج کنیم .

مثال : ویژگیهای حکومت مهدوی از منظر قرآن .

کلید واژه ها : ویژگی - حکومت - مهدوی .

سوال فرعی ۱ : ویژگی های ایجابی حکومت مهدوی از منظر قرآن کدام است ؟

سوال فرعی ۲ : ویژگی های سلبی حکومت مهدوی از منظر قرآن کدام است ؟

(پس با توجه به آیات و روایات استخراج می کنیم و ۱،۲،۳ می زنیم) .

با کلید واژه (حکومت مهدوی) آیا قابلیت تقسیم و تبدیل مراتب دارد یا نه؟

قلمرو نفوذ حکومت مهدوی هم در مباحث سیاسی فرهنگی اقتصادی

پس ۴ قسم پیدا کردیم:

۱ حکومت حضرت مهدی در مسائل سیاسی .

۲ ویژگی حکومت مهدوی در مسائل اقتصادی چیست .

۳ ویژگی های حکومت مهدوی در مسائل فرهنگی چیست .

۴ ویژگی های حکومت مهدوی در مسائل نظامی امنیتی چیست .

۴ سوال فرعی استخراج کردیم ساختار بدنه مقاله را شکل میدهد ۴ ساختار درست شد از سوالات فرعی

نقشه مهندسی پژوهش :

(۱) چیستی شناسی مفهومی و ماهوی (واژه و اصطلاح شناسی) .

(۲) گونه و گسترش شناسی (اقسام و دسته بندی های عرضی و طول موضوع) .

(۳) پدیده شناسی (بیان و بررسی دیدگاه ها و احتمالات در مسئله) .

(۴) چرایی شناسی و مدلسازی یافته ها (بیان و بررسی علل و ادله) .

(۵) روش شناسی (بیان و بررسی راهکارها و زمینه ها و عوامل) .

(۶) آسیب شناسی (بیان و بررسی آفت ها و خطر ها و موانع) .

(۷) نماد شناسی (بیان و بررسی نشانه ها و ویژگی های موضوع) .

(۸) پیامد شناسی (بیان و بررسی آثار مثبت و منفی) .

(۹) نمود شناسی (بیان و بررسی الگوهای عینی در خارج) .

(۱۰) شبهه شناسی (بیان و بررسی شبهات و پاسخ دهی مناسب) .

* لزوماً ۱۰ الگو در همه مقاله و پایان نامه ها وجود ندارد ولی با کم و زیاد باید بعضی از موارد را در مقاله یا پایان نامه بیاوریم .

*بدنه مقاله از شماره ۳ شروع میشود و بعضی از این ده مورد قابلیت پیاده شدن را دارد .

مثال: ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن کریم .

۱ و ۲ گفته شد .

۳ دیده شناسی ارائه دیدگاهها در مورد عنوان مقاله است آیا در مورد عنوان مقاله دیدگاه های مختلف گفته شده است یا نه .

مثال: نقش روایات در تفسیر آیات قرآن .

خوب در این زمینه قطعاً دیدگاههای وجود دارد یا دیدگاههایی صحت دارند یا صحت ندارند: دیدگاههای افراطی، تعدیلی یا تفریطی .

دیده شناسی: بیان و بررسی دیدگاه ها در قالب های:

(۱) جهت دار: افراطی، تفریطی و اعتدالی .

(۲) بی جهت: موافقان و مخالفان و مفصلان.

پس در مورد مثال نقش روایات در تفسیر آیات قرآن دیدگاههای افراطی، تفریطی، اعتدالی. این ۳ تیترا می شود ساختار مقاله ما .

مثال برای مورد دوم: حجیت روایات در تفسیر آیات قرآن: دیدگاههای موافقان، مخالفان، مفصلان، این می شود ساختار مقاله .

۴ چرایی شناسی: (مستدل سازی مسئله تحقیق با بیان ادله سه گانه) .

الف - عقلی (برهان) .

ب - نقلی (آیات و روایات و تاریخ معتبر) .

ج - عقلانی (قراردادهای عرفی) .

مثال: ادله تحریف ناپذیری قرآن ؛ (۱) ادله عقلی تحریف ناپذیری (۲) ادله نقلی تحریف ناپذیری (۳) ادله عقلانی تحریف ناپذیری .

– ممکن است یکی از سه دسته عقلی یا نقلی یا عقلایی نباشد یا هر سه باشند .

الگوی روش شناسی :

برشماری راهکارها و زمینه‌ها و بسترها به اضافه بیان چگونگی عاملیت و اثرگذاری آن‌ها در قالب دسته بندی‌ها .

۱ ایجابی بایدها و سلبی نبایدها .

۲ علمی و عملی یا مادی و معنوی .

۳ پیدایی ایجاد پایانی استمرار پویای افزایشی .

مثال: راهکارهای رسیدن به شرح صدر از منظر آیات و روایات . (خرد کردن مقاله و بدنه آن کلید واژه راهکار را انتخاب می‌کنیم)

ممکن است بگوییم ده راهکار داریم از منظر آیات و روایات . راهکارها را بنویسیم و چگونگی عامل بودن راهکارها هم باید نوشته شود .

راهکار: ایجابی و سلبی پس:

الف – راهکارهای ایجابی رسیدن به شرح صدر .

ب – راهکارهای سلبی رسیدن به شرح موانع شرح صدر .

– راهکار علمی: فکری و اندیشه‌ای . / راهکارهای عملی: با اعضاء و جوارح

۴ کوتاه مدت و میان مدت و بلند مدت چهارمین الگوی روش شناسی .

۵ آسیب شناسی (برشماری آفت‌ها و خطرها و موانع به اضافه بیان چگونگی بازدارندگی موانع در قالب دسته بندی):

الف) علمی و عملی یا مادی و معنوی .

ب) پیدایی (ایجاد) پایانی (استمراری) پویایی (افزایشی) .

ج) کوتاه مدت و میان مدت و بلند مدت .

الگوی ۷ نماد شناسی :

بیان و بررسی نشانه ها و ویژگیهای موضوع تحقیق در قالب دسته بندی .

۱ ایجابی و سلبی .

۲ تکوینی و تشریحی یا مادی و معنوی .

۳ اعتقادی و اخلاقی و رفتاری .

الگوی ۸ پیامد شناسی :

بیان و بررسی آثار مثبت برکات و منفی عواقب در قالب دسته بندی :

1. فردی و اجتماعی یا دنیای و آخرتی .

۲ ایجابی و سلبی یا مادی و معنوی یا تکوینی و تشریحی .

۳ اعتقادی و اخلاقی و رفتاری .

۴ کوتاه مدت میان مدت و بلند مدت .

الگوی ۹ نمود شناسی :

بیان الگوهای عینی مصادیق بیرونی برای ماندگار سازی پیام ها و پندهای تربیتی موضوع در قالب دسته

بندی :

۱. مثبت و منفی .

۲ انحصاری و اشتراکی .

مثال: امام علی علیه السلام مصداق انحصاری آیه و هم راکعون است .

پس اگر بخواهیم مثلاً انفاق کنندگان حقیقی از منظر قرآن در بحث مصادیق انفاق کنندگان یک سری از مصادیق انحصاری اند، مثل حضرت علی در مورد آیه و هم را کعون.

الگوی ۱۰ شبهه شناسی:

ممکن است عنوان مقاله ما شبهه ای نداشته باشد اما برخی موضوعات قابلیت شبهه دارد .

مثال: برتری حضرت علی علیه السلام بر دیگران .

وقتی از آیات و روایات فضیلت حضرت علی اثبات شد ممکن است شبهاتی هم باشد .

ممکن است مثلاً شبهه سن کم حضرت علی برای خلافت باشد باید به مهمترین شبهات پاسخ بدهد .

بیان شبههای پیرامون موضوع تحقیق و نقد و بررسی و پاسخ دهی مناسب به شبهات .

۱ اعتقادی و اخلاقی و رفتاری .

۲ ساختاری روشی و محتوایی دانشی .

۳ دینی و غیردینی ادبی علمی و غیره .

اگر عنوان مقاله رجعت از منظر قرآن و پاسخ به شبهات آن می گوئیم شبهات زمانی، اعتقادی یا اخلاقی رفتاری اند یا شبهات ساختاری و محتوایی یا شبهات دینی و غیردینی .

این الگوها را حتماً با موضوعات مختلف پیاده سازی کنیم با توجه به قابلیت موضوع .

نتیجه گیری:

گام آخر مقاله نویسی است .

تعریف نتیجه گیری خلاصه و چکیده اجزای مقاله و بیان نتایج اصلی و امتیازات دقیق با عبارت جدید برای تکمیل آشنایی خواننده .

در نتیجه گیری دست ما بازتر است و این عناوین آمده این نتایج هم به دست آمد .

برای مثال در مقاله این عناوین پرداخت شد و در بیان مهمترین نتایج این مقاله چنین می توان گفت
۱۲۳۴۵ هر کدام در قالب یک سطر بیان شود .

در چکیده و نتیجه گیری پانوشت و پاورقی نداریم .

در نتیجه گیری امتیازات هم گفته می شود ولی باد عبارت جدیدی نسبت به چکیده مقاله .

اجزای نتیجه گیری :

1 . جمع بندی و اشاره به عنوان مقاله و زیر شاخه های آن .

۲ بیان خلاصه وار نتایج پژوهش به ترتیب منطقی حتما شماره گذاری شود .

۳ اشاره به نوآوری های تحقیق که در مقاله به آن رسیدید و دیگران قبلاً گفته اند ممکن است نوآوری
در ساختار یا محتوا باشد .

۴ ارائه پیشنهاد های پژوهشی برای جامعه علمی .

فهرست منابع :

با توجه به شیوه نامه مرکز باید نوشته شود .

اول اسم کتاب و بعد اسم نویسنده یا اول اسم نویسنده و اسم کتاب و یا سایر ترتیب ها با توجه به شیوه
نامه مرکز یا دانشگاه و غیره .

- مقاله علمی متوسط نهایتاً ۳۰ منبع داشته باشد .

- برای اقسام تداخل وجود ندارد برای مراتب تداخل وجود دارد .

- ویژگی های اخلاقی ناظر به خلیات درون انسان است مثلاً شجاعت و سخاوت و ویژگیهای رفتاری
در عمل انسان نمود پیدا می کند .

- بستگی به خودمان دارد که در مقاله ساختار افقی باشد یا عمودی .